

2009. március 10., kedd

32. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a fogyasztó lakóhelye szerinti tagállam ténylegesen ellenőrizhesse, korlátozhassa és felügyelhesse a területén nyújtott szerencsejáték-szolgáltatásokat;

33. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy tegyék egyértelművé az online szerencsejáték adózásának helyét;

*

* *

34. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

Az élelmiszerek minőségének biztosítása, beleértve a harmonizációt vagy a szabványok kölcsönös elismerését

P6_TA(2009)0098

Az Európai Parlament 2009. március 10-i állásfoglalása az élelmiszerek minőségének biztosításáról, beleértve az előírások harmonizálását vagy kölcsönös elismerését (2008/2220(INI))

(2010/C 87 E/09)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az EK-Szerződés 33. cikkére,
- tekintettel a Bizottság 2008. október 15-én kiadott, a mezőgazdasági termékek minőségéről szóló zöld könyvére: a termékekre alkalmazandó előírásokról, a termelési követelményekről és a minőségi rendszerekről (COM(2008)0641),
- tekintettel a mezőgazdasági termékekre és élelmiszerekre vonatkozó minőségpolitikáról szóló, 1998. október 9-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
- tekintettel a Bizottság 2008 októberében kiadott, az élelmiszerminőség-tanúsítási rendszerekről szóló munkadokumentumára,
- tekintettel a közös agrárpolitika (KAP) „állapotfelmérésére”,
- tekintettel a Bizottságnak az Európai Tanácstól kapott mezőgazdasági tárgyalásokra adott megbízására, amelyet a WTO-val folytatott mezőgazdasági tárgyalások részletes szabályairól szóló, 2003. januári bizottsági javaslat tartalmaz ⁽²⁾,
- tekintettel a Bizottság által 2007. február 5-én és 6-án Brüsszelben megrendezett „Élelmiszerminőség-tanúsítás – Értéket rendelni a mezőgazdasági termeléshez” konferenciára,
- tekintettel a fogyasztók élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatra (COM(2008)0040),
- tekintettel eljárási szabályzata 45. cikkére
- tekintettel a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság jelentésére és a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság véleményére (A6-0088/2009),

⁽¹⁾ HL C 328., 1998.10.26., 232. o.

⁽²⁾ 625/02. sz. bizottsági dokumentum.

2009. március 10., kedd

- A. mivel az Európai Unió élelmiszerbiztonsági és minőségi előírásai a legmagasabb szintűek a világon,
- B. mivel ezek a normák az uniós fogyasztók igényét elégítik ki, és jelentős hozzáadott érték létrehozását teszik lehetővé,
- C. mivel a fogyasztók érdeklődése nem csupán az élelmiszerbiztonság, hanem az élelmiszerek származása és előállítása iránt is egyre nő; mivel az Európai Unió már reagált e tendenciára négy élelmiszerminőségi védjegy, illetve eredet-megjelölés bevezetésével, éspedig: oltalom alatt álló eredet megjelölés (OEM), oltalom alatt álló földrajzi jelzések (OFJ), hagyományos különleges termékek (HKT) és ökológiai termelés;
- D. mivel az európai minőségi termékek az Európai Unió eleven kulturális és gasztronómiai örökségét képezik, és számos EU régióban a gazdasági és társadalmi tevékenység alapvető összetevői, amelyek alapot adnak a helyi valósághoz közvetlenül kapcsolódó tevékenységekhez, különösen falusi környezetben,
- E. mivel a tanúsítási rendszereket a fogyasztók a magasabb minőség garantálásának tekintik,
- F. mivel az Európai Unió sajátos minőségi rendszerei jelentős versenyipiaci előnyt kínálnak a uniós termékek számára,
- G. mivel a nagykereskedők vezető pozícióba kerültek az uniós élelmiszerpiacokon, és belistázási díjakat, piacra jutási kereskedelmi bónuszokat, vagy jelentős, nem indokolt hozzájárulásokat kényszerítenek ki az akciókhoz, csökkentik a kistermelők esélyeit arra, hogy termékeikkel a nagyobb vásárlóközönséget érjék el,
- H. mivel az egyes mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek eredetére és jellemzőire vonatkozó részletes tájékoztatáshoz az új technológiákat fel lehet használni,
- I. mivel a termékhamisítás mind a termelőnek, mint pedig a végfelhasználónak kárt okoz,
1. üdvözlözi az Európai Bizottság által a zöld könyvvel elindított gondolkodási folyamatot, és támogatja a Bizottság azon óhaját, amely az uniós mezőgazdasági termékek minőségének javítását célozza, anélkül, hogy a termelőket újabb költségekkel, vagy feladatokkal terhelné;
 2. hangsúlyozza, hogy a stratégiai termékek vonatkozásában, amelyek közé a mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek is tartoznak, fontos a tisztességes piaci verseny biztosítása, és ennek a közérdeket szolgáló uniós célkitűzésnek kell lennie; megítélése szerint a tisztességes versenyt biztosítani kell az importárúk vonatkozásában is, amelyekre általában nem vonatkoznak a közösségi szabványokhoz hasonló előírások; úgy véli, hogy a termékek minőségére vonatkozó európai intézkedéseket a belső piacon jelen lévő külföldi áruk vonatkozásában a WTO tekintetében is szabályozni kell;
 3. szükségesnek tartja a nagyobb ellenőrzést és koordinációt a különböző hatóságok között annak érdekében, hogy az importból származó élelmiszeripari termékek megfeleljenek a közösségi környezeti, élelmiszer-biztonsági és állatjóléti előírásoknak; tudomásul veszi a Mezőgazdasági Tanács 2008. december 19-i következtetéseit az importból származó mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek biztonságáról és a közösségi előírások tiszteletben tartásáról; e következtetésekből azonban hiányolja a harmadik országokra vonatkozó közösségi ellenőrzés szigorítására irányuló határozott politikai akaratot;
 4. kijelenti, hogy a minőségpolitikát nem lehet elszakítani a KAP jövőjétől és a kihívásoktól, mint a klímaváltozás, a biológiai sokféleség megőrzése, az energiaellátás, vagy a vízkészlettel való gazdálkodás;
 5. úgy véli, hogy mivel a nyersanyagok ára általában magas, a termelési volumen növelését szolgáló eszközöknek nem kell ürügyül szolgálniuk az előírások szigorának csökkentésére;

2009. március 10., kedd

6. megerősíti, hogy a legmagasabb szintű élelmiszerbiztonság, állatjólét és környezetvédelem előírásának a termékek minőségi színvonalát is szolgálnia kell, ami a mezőgazdasági termelőket jelentős előnyhöz juttatja a versenyképesség tekintetében; az EU élelmiszer-biztonsági, állatjóléti és környezeti követelményei miatt keletkező költségeknek továbbá a mezőgazdasági termelők számára meg kell térülniük; megítélése szerint a mezőgazdasági termelők versenyképességének javulása esetén nem elegendő, ha az EU követelményei miatt keletkező költségek megtérülnek, e tekintetben fontos szerepe van az európai mezőgazdasági termelők által a biztonság, az állatjólét és a környezetvédelem mezőgazdaságban történő garatálására használható, a közös agrárpolitikához kapcsolódó alapoknak;

7. megítélése szerint az európai minőségpolitikának szorosan kell illeszkednie a 2013 után induló közös agrárpolitikai reformhoz; véleménye szerint a KAP keretében az Európai Uniónak támogató szerepet kell betöltenie (ideértve a pénzügyi támogatást is), a magas színvonalú mezőgazdasági és élelmiszertermelés kialakítása érdekében; hangsúlyozza, hogy erőteljesebben kell támogatni a termelői szervezeteket annak érdekében, hogy ne érje hátrány főként a kistermelőket;

8. figyelmeztet arra, hogy az élelmiszer- és mezőgazdasági felhasználású növényi genetikai erőforrásokról szóló nemzetközi szerződésben az Európai Unió kötelezettséget vállal arra, hogy intézkedéseket tegyen a genetikai erőforrások megőrzése érdekében; felszólítja ezért a Bizottságot, hogy hozzon létre speciális promóciós programokat, amelyek támogatják a géneráció által veszélyeztetett növényfajták felhasználását; hangsúlyozza, hogy ily módon növelni kell a mezőgazdasági termelők és a kertészek érdeklődését a növényi genetikai erőforrásként számon tartott növényfajták termesztése iránt, valamint, hogy megfelelő promóciós programokat kell létrehozni a kihalással fenyegetett használatok esetében is;

9. emlékeztet továbbá arra, hogy a mezőgazdaság világgpiaci liberalizációja következtében az európai termelők közvetlenül szembesülnek a nemzetközi versenyhelyezettel, és a számukra előírt minden újabb kötelezettség ronthatja a versenyképességüket, de az EU mezőgazdasági termelőinek előnyére is válhat, ha ténylegesen képesek a piacon a termékeiket megkülönböztethetővé tenni, és ennek fejében haszonra tesznek szert; emlékeztet arra, hogy az EU mezőgazdasági termelői a fogyasztói igényekből előnyt teremthetnek a maguk számára, azáltal, hogy a fogyasztók számára többek között helyileg előállított, minőségi termékeket, illetve magasabb állatjóléti és környezetvédelmi normákat biztosítanak;

10. nyomatékosan hangsúlyozza, hogy a WTO-val a nem kereskedelmi vonatkozásokról folytatott tárgyalások során a Bizottságnak el kell érnie, hogy minél több importtermék feleljen meg az uniós gazdákkal szemben támasztott követelményeknek annak érdekében, hogy az EU élelmiszer-biztonsági, állatjóléti és környezeti követelményeinek megfelelő mezőgazdasági termékek színvonala egyértelműen növelje a mezőgazdasági termelők versenyképességét;

11. aggódik a nagy áruházláncok az uniós élelmiszerek minőségére gyakorolt hatása miatt; valamint azt is aggasztónak tartja, hogy a jelentősen koncentrált kereskedelmi rendszerben működő piacokon megfigyelhető az uniformizálódás tendenciája, valamint az élelmiszeripari termékek választékának csökkenése, ami azzal jár, hogy a hagyományos termékek jelenléte csökken, és egyre több a magas feldolgozottsági fokú termék; javasolja a Bizottságnak, hogy szabályozza a néhány nagykereskedelmi vevő által kikényszerített, fordított versenyztetési eljárással kapcsolatos gyakorlatot, amelynek hatása romboló a minőségi termékekre nézve;

Termelési követelmények és forgalmazási előírások

12. aggodalommal tölti el az alapvető előírások uniós rendszerének összetettsége, és az a hatalmas mennyiségű előírás, amelyeket az Európai Unió mezőgazdasági termelőknek teljesíteniük kell meg kell; támogatja az egyszerűsített rendszert, és kéri, hogy minden új szabály értékelhető legyen, a megfelelés, a szükségesség és az arányosság kritériumaival összhangban;

13. kéri a forgalmazási előírásoknak az alkalmazandó fő kritériumok pontosítása révén történő további egyszerűsítését; kéri a megtévesztő gyakorlat elkerülése érdekében uniós iránymutatások kidolgozását az olyan általános kötött kifejezések használatára vonatkozóan, mint például az alacsony cukortartalmú, alacsony szén-dioxid-kibocsátással járó, diétás vagy természetes;

2009. március 10., kedd

14. aggasztónak tartja, hogy az EU fogyasztók többsége nem rendelkezik megfelelő ismeretekkel az élelmiszerláncról, főleg a termékek és nyersanyagok eredetéről; támogatja az elsődleges termékek előállítás helyének kötelező feltüntetését, a származási országot jelző címke alapján, amely a fogyasztók az iránti óhaját tükrözi, hogy többet tudjanak az általuk megvásárolt termék eredetéről; szintén támogatja e rendszer kiterjesztését a feldolgozott élelmiszeripari termékekre is, és úgy véli, hogy a rendszernek tájékoztatást kell nyújtania a főbb összetevők és nyersanyagok eredetét, valamint pontosítani kell ezek származási helyét és a termék utolsó feldolgozásának helyét;

15. megítélése szerint az ausztrál modell jó példa egy ilyen származási országot jelölő címkézési rendszerre, amennyiben az figyelembe veszi a különböző termelési ágazatok jellemzőit az Európai Unióban: jelzi a termékek gyártásának különböző lépéseit, például a „gyártás helye” (a hazai eredetű összetevőkből készült, vagy helyben előállított élelmiszerek vonatkozásában) vagy, „a termék előállítási országa” (azoknál az élelmiszereknél, amelyek az adott országban jelentős mértékben feldolgoztak); emlékeztet arra, hogy az Európai Unió más fontos kereskedelmi partnerei – közöttük az Amerikai Egyesült Államok és Új-Zéland – hasonló címkézési rendszert használnak;

16. úgy véli, hogy ha az élelmiszerbiztonsági követelmények teljesülnek, a forgalmazási előírások nem akadályozhatják a termékek piacra jutását esztétikai, formai, vagy mérettel kapcsolatos szempontok miatt;

17. úgy ítéli meg, hogy az általános EU minőségjelölésnek, mint „az Európai Unió területén előállított” jelölésnek végső soron azt kell eredményeznie, hogy az uniós termékeket a magas termelési előírások miatt pozitívan különböztesse meg a piacon levő egyéb termékektől;

18. megítélése szerint, inkább a választható fenntartott jelöléseket kellene ösztönözni a kötelező forgalmazási előírásokkal szemben; úgy véli azonban, hogy az ilyen egységesített fogalom-meghatározások bevezetése, amelyekkel minden érdekelt fél elégedett lenne, figyelemmel a különböző táplálkozási szakaszokra és hagyományokra, nehézségekkel és a fogyasztóval közölt információmennyiség növekedésével járna, illetve az ilyen jelöléseket ellenőrző felügyeleti rendszert kellene létrehozni;

19. támogatja azokat az intézkedéseket, amelyek az közösségi szabályozás egyszerűsítését szolgálják, amennyiben azok nem a szabályozás leépítését jelentik, és azoknak a területeknek a korlátozását, ahol önszabályozást alkalmaznak; úgy véli, hogy szükségesek a közös forgalmazási előírások, és ezeket hatékonyabban is meg lehet állapítani; megítélése szerint e tekintetben támogatni kell az együttes szabályozást mint szokásos közösségi jogalkotási eszközt e területen; kéri, hogy vonják be e folyamatba mind a nemzeti hatóságokat, mind pedig az élelmiszeripar és a termelők képviselőit;

Az Európai Unió speciális minőségbiztosítási rendszerei

20. hangsúlyozza, hogy az élelmiszer-minőségi rendszereknek tájékoztatást kellene nyújtaniuk és garantálniuk kellene a fogyasztók számára a helyi összetevők és termelési módszerek megbízhatóságát; úgy véli ezért, hogy az ilyen rendszereket fokozottabb ellenőrzések és nyomon követési rendszerek alkalmazása mellett kell bevezetni és működtetni;

21. úgy véli, hogy mindenképpen szükséges egy átláthatóbb, és a fogyasztók által széles körben elismert árujelzési rendszer létrehozása; egyúttal támogatja, hogy az átlátható eredet-megjelölés érdekében mind az EU-ból származó, mind harmadik országokból behozott termékek esetében fel kelljen tüntetni a terméket meghatározó lényeges mezőgazdasági nyersanyagok eredetét;

22. úgy véli, hogy az OEM jelzésű eredeti termékek nyersanyagként történő kizárólagos használatát csak abban az esetben kellene biztosítani, amennyiben a feldolgozott termék címkéjén vagy reklámjában szerepel az oltalom alatt álló megjelölés; hangsúlyozza, hogy ezzel egyrészt elkerülhető a fogyasztó megtévesztése, másrészt növelhető az OEM-termékek iránti kereslet.

23. úgy véli, hogy célszerű lenne bevezetni a „hegyvidéki” és „szigeti” kifejezések használatát, mivel ez jelentős hozzáadott értéket hozna létre e hátrányos helyzetben lévő területek mezőgazdasági termékeinek és élelmiszereinek esetében; úgy véli, hogy a „hegyvidéki” és „szigeti” kifejezések mellett kötelezően fel kellene tüntetni a termék származási országát is;

24. megállapítja azzal kapcsolatban, hogy az átlagos fogyasztó számára nem világos az OEM és az OFJ közötti különbség, ezért akülönbség megértését elősegítő információs kampányra van szükség;

2009. március 10., kedd

25. ellenzi az olyan szigorúbb értékelés bevezetését, mint például az exportképesség és a fenntarthatóság; rámutat arra, hogy vannak olyan termékek, amelyek bár nem eredményesek az export területén, ugyanakkor jelentős szerepet játszanak a helyi gazdaság alakulásában és a társadalmi kohézió fenntartásában;
26. kijelenti, hogy a földrajzi árujelzés egy fontos európai örökség, amit meg kell őrizni, mind az alapvető fontossággal bíró gazdasági dinamizmusa, mind pedig a számos EU régió számára meghatározó társadalmi és gazdasági hatása miatt; úgy véli, hogy e jelzések minőség garanciáját jelentik, amit meg kell erősíteni, mindenképp a földrajzi árujelzések kezelésének fokozottabb kézben tartásával az e jelzéseket képviselő kérelmezők csoportjai részéről; úgy véli, hogy e jelzések segítenek a fogyasztónak eligazodni az áruválasztékban;
27. úgy véli továbbá, hogy fontos a kereskedelmi márkajegyeket és a földrajzi árujelzéseket jobban el kell magyarázni, és olyan intézkedéseket kell hozni, amelyek lehetővé teszik a meglévő közösségi szabályok konkrét alkalmazását, az oltalom alatt álló eredet-megjelölést (OEM) / oltalom alatt álló földrajzi jelzést (OFJ) tartalmazó, vagy arra utaló márkák bejegyzésének megakadályozására olyan gazdálkodók esetében, akik nem az ilyen OEM/OFJ termelők körébe tartoznak; létfontosságúnak tartja saját költségvetéssel rendelkező promóciós kampányok szervezését a fogyasztóknak az állami hitelesítési rendszerek előnyeiről történő tájékoztatása céljából;
28. véleménye szerint a földrajzi jelöléssel ellátott termékeket előállító termelőket olyan eszközökkel kell felruházni, amelyek lehetővé teszik a termékvolumen megfelelő kezelését, a minőség és a földrajzi jelölés megóvása érdekében;
29. úgy véli, hogy abban az esetben, amikor egy oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel (OFJ) ellátott termék valamely összetett feldolgozott termékben kerül felhasználásra, amelyben az OFJ jelzéssel ellátott termék tulajdonságai módosulnak, a felügyeleti szervnek vagy az illetékes hatóságnak lehetőséget kell biztosítani arra, hogy különleges vizsgálatok elvégzése révén győződjön meg arról, hogy az OFJ jelzéssel ellátott termék tulajdonságai nem változtak meg túlságosan;
30. kéri a bejegyzett nevek védelmének támogatását, különösen a csomagolás egyes fázisaiban, valamint a harmadik országokkal történő kereskedésben, amikor is fennáll a névhasználattal való visszaélés veszélye; kéri azon közösségi szabályozás alkalmazását, amely megakadályozza az olyan márkajegyek bejegyzését, amelyek már bejegyzett OEM-hez vagy OFJ-hez hasonlóak;
31. kedvezően áll hozzá olyan közös szabályok megalkotásához, amelyek lehetővé teszik a földrajzi jelzést viselő termékeket előállító termelők számára, hogy feltételeket állítsanak termékük földrajzi jelölésének kiszerezésére, valamint annak további használatára a feldolgozott termékek piaci elnevezésében;
32. támogatja a származási megjelölések bejegyzésére irányuló eljárás egyszerűsítését és lefolytatási idejének rövidítését;
33. felhívja a figyelmet arra, hogy a földrajzi árujelzések oltalmi szintje eltérő az egyes tagállamokban; úgy véli, hogy e területen kívánatos a jogszabályok és az eljárásrend összehangolása, különös tekintettel a hivatalból történő védelem alkalmazására vonatkozó szabályokra;
34. kéri, hogy fokozzák a földrajzi árujelzővel ellátott termékek nemzetközi oltalmát; kéri az Európai Bizottságot, hogy fokozza erőfeszítéseit, különösen politikai szinten, hogy a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) keretében folyó egyeztetéseken elérje az OFJ-k védelmének javítását (akár a megállapodás 23. cikkének kiterjesztése az összes termék kereskedelmét érintő szellemi tulajdonjog vetületeire, akár az OFJ-k multilaterális nyilvántartásának létrehozása), valamint az új államok WTO-ba való belépéséről folytatott tárgyalások és a tárgyalás alatt álló kétoldalú megállapodások keretében is;

2009. március 10., kedd

35. úgy véli, hogy az EU által biztosított nemzetközi védelemnek ki kellene terjednie az exportra termelő és a nem exportra termelő termelőkre egyaránt, ami a termékek aktuális hamisítási kockázatának függvényében eltérő lehetne oly módon, hogy a magas hamisítási kockázattal fenyegetett termékek exportja a WTO nemzetközi oltalmát élvezné, a kisebb hamisítási kockázatot képviselő, helyi piacra kerülő termékek esetében pedig egyszerűbb eljárást lehetne javasolni, tagállami elismeréssel, a Bizottság értesítésével (a jelenlegi átmeneti oltalmi szinthez hasonlóan) és a Közösségi jogvédelemmel;

36. emlékeztet arra, hogy harmadik országok piaci módszeresen kisajátítanak egyes márkajelzéseket, és ezáltal megtévesztik a fogyasztókat, valamint rontják az eredeti termékek hírnevét; hangsúlyozza, hogy a harmadik országok piacain nagyon időigényes és nehéz biztosítani a márkavédelmet egymástól elkülönülő termelőként, tekintve, hogy minden ország más védelmi rendszerrel és eljárással rendelkezik; kéri a Bizottságot, hogy know-how és/vagy jogi támogatással tanácsadóként segítse a termelői csoportokat abban, hogy sikeres egyezményeket köthessenek harmadik országokkal;

37. úgy véli, hogy lényeges a közösségi és nemzeti ellenőrzés alkalmazása az oltalom alatt álló eredet-megjelölésre és a földrajzi jelzésekre, valamint olyan drasztikus szankciók bevezetése, amelyek a jogbitorlókat elrettentik, a tagállamokat pedig arra kötelezik, hogy hivatalból járjanak el a védett elnevezések elbitorlása vagy utánzása esetén; javasolja e tekintetben egy különleges záradék beillesztését mezőgazdasági termékek és élelmiszerek földrajzi árujelzőjének és eredet-megjelölésének oltalmáról szóló, 2006. március 20-i 510/2006/EK tanácsi rendelet⁽¹⁾ 13. cikkébe; támogatja az OEM elnyerésére irányuló eljárások egyszerűsítését és a tagállamok hatóságai által végzendő szigorú ellenőrzés bevezetését annak érdekében, hogy az adott földrajzi térségben végzett termelési folyamat minden egyes szakasza megfelelő tanúsítást nyerjen;

38. úgy véli, hogy az OEM és OFJ előírásainak betartását hivatott piaci felügyelet többletköltséget ró a tagállamokra, ugyanakkor jelentősen hozzájárul eredményes védelmükhöz; támogatja a tagállamokban történő ellenőrzéshez nyújtott technikai segítséget, valamint az OEM és OFJ minél előbbi egységes védelmének létrejöttét az EU területén;

39. megítélése szerint az európai pénzügyi támogatás mellett javítani kell a fogyasztók tájékoztatását a rendszerekről, és a rendszerek népszerűsítését, mind az egységes uniós piacon, mind pedig a harmadik országokban; véleménye szerint a minőségi uniós termékekről szóló tájékoztatási és promóciós programok társfinanszírozásában emelni kell az uniós hozzájárulás százalékos arányát; reméli, hogy a Bizottság az OFJ koncepciót tovább népszerűsíti harmadik országokban, elsősorban az OFJ termelői csoportokhoz kapcsolódó technikai segítségnyújtási küldetések számának növelésével;

40. javasolja Európai Termékminőségi Ügynökség létrehozását, amely szorosan együttműködne az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatósággal és az Európai Bizottság azon egységeivel, amelyek feladata az élelmiszerek minőségének megóvása; elképzelései szerint ez az ügynökség bírálná el azon – egyre növekvő mennyiségű kérelmet –, amelyek az oltalom alatt álló földrajzi jelzés (OFJ) és az oltalom alatt álló eredet-megjelölés (OEM), valamint a harmadik országok hagyományos különleges terméke (HKT) megjelölés megszerzésére irányulnak;

41. hangsúlyozza a géntechnológiával módosított élelmiszerekről és takarmányokról szóló, 2003. szeptember 22-i 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet jelentőségét a fogyasztók szabad választását illetően⁽²⁾; felszólítja a Bizottságot, hogy terjesszen elő jogszabályra irányuló javaslatot az olyan tej-, hús- és tojástermékek jelölési kötelezettségére is, amely állati eredetű termékek előállításakor az állatokat genetikailag módosított takarmánnyal etetik;

42. támogatja a HKT rendszerének fennmaradását és egyszerűsítését; ugyanakkor csalódottságának ad hangot az eszköz alacsony hatékonysága miatt, mindeddig ugyanis csak kevés HKT bejegyzésre került sor (20 bejegyzés történt, és további 10 van függőben); rámutat arra, hogy a hagyományos különleges terméknek minősülő mezőgazdasági termékekről és élelmiszerekről szóló, 2006. március 20-i 509/2006/EK tanácsi rendelet 3. cikkének (2) bekezdésében másodikként említett HKT-jegyzéket⁽³⁾ – amelyben a termék vagy élelmiszer nevének használata nem a termelők számára van fenntartva – meg kell szüntetni, mivel az felpuhítja a HKT védelmét; emlékeztet arra, hogy a HKT továbbra is hatékony eszköz a hálózatok oltalmára, és hogy figyelemre méltó fejlődési lehetőséget tartalmaz bizonyos feltételek teljesülése mellett;

⁽¹⁾ HL L 93., 2006.3.31., 12. o.

⁽²⁾ HL L 268., 2003.10.18., 1.o.

⁽³⁾ HL L 93., 2006.3.31., 1. o.

2009. március 10., kedd

43. úgy véli, hogy nem megfelelő az 509/2006/EK rendeletben szereplő „hagyományos” termék kifejezés; úgy gondolja, hogy a hagyományos termékek kapcsolata az országgal, ahol az adott hagyomány még él, vagy hogy a márkanév kizárólagos használója az a termelő, aki betartja a hagyományos előírásokat, javítaná a HKT rendszerének vonzerejét;

44. úgy véli, hogy a bio-termesztés nagy fejlődési lehetőséget nyit az uniós gazdák számára és intézkedési programot kellene indítani az EU logó iránti bizalom megerősítésére; megállapítja ugyanakkor, hogy a közösségi szabályozás e tekintetben egységes normát ír elő, még ha a tagállamok különböző módon alkalmazzák is a tanúsítási eljárást (egyesek közülük a költséges ellenőrzési feladatokat ellenőrző hatóságokra és államilag engedélyezett ellenőrző szervekre bízzák); megjegyzi, hogy a tanúsítási eljárások a tagállamokban egymástól eltérnek és költségesek; kéri, hogy harmonizálják a tiltott növényvédő szerek bio-termékekben való jelenlétének kimutatott szintje felső határára vonatkozó jogszabályokat; elvben támogatja a biotermesztést jelző uniós címkére irányuló javaslatot;

45. úgy véli, hogy a bio-termékeket ellenőrző és hitelesítő szervezeteknek és eljárásoknak tipológiai szempontból egységesebbnek kell lenniük oly módon, hogy egy, a mezőgazdasági bio-termékek jelölésére szolgáló új uniós logó által – amely ugyanazokat a termelési, ellenőrzési és hitelesítési feltételeket garantálja uniós szinten – biztonságerzetet és bizalmat lehessen kelteni a fogyasztókban, és amely hozzájárul a problémák megoldásához és még inkább előmozdítja a bio-termékek egységes közös piacát;

46. úgy véli, hogy a bio mezőgazdasági terméket sugalmazó jelöléssel ellátott nem biotermékek megjelenése az egységes biotermékek piacának fejlődését gátolhatja az EU-ban, aggasztónak tartja az ezzel kapcsolatos Ecolabel jelölés kiterjesztésének kísérletét a nem bio mezőgazdasági szabályok szerint készített élelmiszer termékekre;

47. támogatja a harmadik országokból érkező friss és feldolgozott bio-termékek származási országának kötelező feltüntetését függetlenül attól, hogy szerepel-e rajtuk az EU bio-termék tanúsítványa;

48. úgy véli, hogy a bio-termékek belső piaca működésének előmozdítása érdekében az alábbiakra lesz szükség:

- fel kell tüntetni a harmadik országokból érkező friss és feldolgozott bio-termékek származási országát függetlenül attól, hogy szerepel-e rajtuk az EU bio-termék logó,
- meg kell erősíteni az EU logó iránti bizalmat a bio-termékek projektátvitelén keresztül,
- magasabb határértéket kell megállapítani a tiltott növényvédő szerek bio-termékekben való jelenlétének kimutatott szintje tekintetében,
- meg kell vizsgálni a nagy forgalmazók által sok esetben kért kettős igazolás kérdését, mivel ennek következményeképpen a bio-termékek hiánya lép fel az uniós piacon,
- azon nem-mezőgazdasági termékeket, amelyek előállítására tekintetében biológiai módszerekre hivatkoznak, más jelöléssel kell ellátni, mint a mezőgazdasági bio-termékeket;

49. üdvözli a hagyományos és bio-termékek hivatalának létrehozását a tagállamokban; szükségesnek tartja, hogy minden tagállamban legyen olyan, akár állami-, akár magánszféraiban működő, a termelők és a fogyasztók által egységesen elismert intézmény, amely ellenőrzi a hazai bio és minőségi termékek előállítását és e termékeket népszerűsíti;

50. elismeri, hogy a fogyasztóknak egyre nagyobbak az elvárásai az élelmiszerek és élelmiszertermékek minőségével kapcsolatban, nem csupán a biztonságosság szempontjából, hanem etikai vonatkozásban is, például a környezeti fenntarthatóság, az állatok jólétének védelme, valamint a genetikailag módosított szervezetekkel (GMO) kapcsolatos technológiák tekintetében; felhívja a Bizottságot, hogy bocsásson rendelkezésre kritériumokat olyan minőséggel kapcsolatos kezdeményezésekhez, mint például a GMO-mentesség önkéntes feltüntetését célzó címkézési programok, amelyek egyértelmű választási lehetőséget biztosítanak a fogyasztók számára;

2009. március 10., kedd

51. szükségesnek tarja a környezetbarát termelési rendszerek fejlesztését; ezért sajnálja, hogy az integrált termelés vonatkozásában nem létezik olyan közösségi jogszabály, amelynek segítségével e termékek hozzáadott értékének népszerűsítésére irányuló megfelelő promóciós és marketing kampányok révén hangsúlyozni lehetne az EU termelők által tett erőfeszítéseket;

Tanúsítási rendszerek

52. úgy véli, hogy az előírások harmonizálásához nincs szükség közösségi szintű rendelkezésekre; úgy véli, hogy szükségtelen az élelmiszerek megkülönböztetését szolgáló további tanúsítási rendszerek létrehozása közösségi szinten, mert ez a már létező rendszerek leértékelődéséhez és a fogyasztók megtévesztéséhez vezethetne;

53. kiemeli, hogy a minőségi márkák fejlesztése, valamint a kapcsolódó kommunikációs tevékenységek nem vezethetnek a termelők adminisztrációs terheinek növekedéséhez; ilyen értelemben az a szándék, hogy a termelőknek legyen jogosultságuk arra, hogy kezdeményezéssel élhessenek az ilyen márkák használatára nézve, a közösségi hatóságok beavatkozási joga pedig arra korlátozódjon, hogy a márkavédelmet biztosítják annak érdekében, hogy a termelők hozzájussanak erőfeszítéseik jogos ellenértékéhez, és hogy a fogyasztót megvédjék a hamisított termékektől vagy más csalástól;

54. hangsúlyozza, hogy a meglévő tanúsítási rendszerek mindamellett, hogy biztosítják a jogszabályi előírások szigorú ellenőrzés mellett történő végrehajtását, olyan további fontos elemek garantálásával is hozzájárulnak az élelmiszerbiztonsághoz, mint például a nyomon követhetőség; hangsúlyozza, hogy a tanúsítási rendszerek társadalmi követelményeket testesítenek meg, ezért szükség van a mezőgazdasági termelők felmerülő költségeinek állami támogatására; támogatja a termelői szervezetek aktívabb részvételét, mivel a mezőgazdasági termelők egyesével nem szállhatnak szembe a túlzott kereskedelmi tanúsítási rendszerekkel;

55. rámutat, hogy a tanúsítással foglalkozó magánrendszerek jelenlegi állapotukban nem támogatják azt a célkitűzést, hogy a termelők képesek legyenek termékeik tulajdonságait ismertetni a fogyasztókkal, hanem sokkal inkább a piacra történő belépés kizárólagos eszközeivé válnak, növelik a mezőgazdasági termelők bürokratikus terheit és jó üzletet jelentenek számos élelmiszerforgalmazó vállalkozás számára; fontosnak tartja, hogy e rendszerek, amelyek korlátozzák a termelői ágazat egy részének piacra jutását, ne kapjanak olyan támogatásokat, amelyek elősegítik elszaporodásukat;

56. hangsúlyozza, hogy a tanúsítási rendszerek jelenlegi sokasodása gátat szab az ágazat egy részének piacra jutása elé, és hogy az említett rendszerek nem járulnak hozzá a termékek tulajdonságai fogyasztók felé történő kommunikációjának javulásához; felszólítja a Bizottságot, hogy támogassa a tanúsítással foglalkozó magánrendszerek egymás közötti elismerését az említett elszaporodásuk és a minőségi termékeknek a piacról történő kiszorítása korlátok közé szorítása érdekében; szükségesnek tartja olyan közösségi irányelvek kidolgozását, amelyek az említett rendszerek által nem szabályozható szempontokat – pl. kifejezéseket és „értékelő” megjegyzéseket – tartalmaznak, amelyeket csak mércék és objektív tények alapján lehet meghatározni;

57. figyelemmel a regionális termékek nagy jelentőségére a helyi gazdaságok és közösségek számára, ellenezni kell a nyilvántartott földrajzi jelölések számának mindenfajta korlátozására irányuló javaslatokat;

58. úgy véli, hogy a hagyományos termékeket előmozdító új kezdeményezésekre nincsen szükség, mert ez gátolhatja a HKT rendszer működését;

59. szükségesnek tartja a szorosabb együttműködést a Nemzetközi Szabványügyi Hivatallal és egyes alternatív rendszerek, mint például a HACCP (Hazard Analysis Critical Control Point, azaz Kockázatelemzés, Kritikus Szabályozási Pontok) minél tágabb körű bevezetését;

60. a nemzetközi dimenzióval kapcsolatban emlékeztet arra, hogy olyan versenyképességi kérdéseket vet fel, amelyek az Európai Unió egyes kereskedelmi partnereivel összefüggésben már előfordultak; aggodalmát fejezi ki a felemelkedő országokból származó termékek által gyakorolt nyomás miatt, mivel e termékek biztonsági és minőségi szintje nem azonos az európai termékekével, és amelyek az ellenőrzési is gyakran kétséges; e tekintetben újra megerősíti azt, amit már számos rendeletben megfogalmazott, vagyis hogy szükség van a „minősített piacra jutás” fogalmának bevezetésére;

2009. március 10., kedd

61. kéri, hogy a kulcsfontosságú piacokkal minél több kétoldalú és termékhamisítás elleni megállapodás jöjjön létre; kéri az Európai Bizottságot, hogy járuljon hozzá a nemzetközi márkajegy védelem kérdésének megoldásához, valamint az OEM, az OFJ és a HKT nemzetközi levédésének tisztázásához;

Kiegészítő szempontok

62. szorgalmazza az élelmiszer-minőségbiztosítási rendszerekre vonatkozó európai uniós politikák minél szélesebb körű megismertetését, terjesztését; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az európai polgárok nem férnek hozzá könnyen ezekhez az átfogó információkhoz az Európai Unió e területen tett erőfeszítéseiről; azt javasolja a Bizottságnak és a tagállamoknak, hogy sokszorozzák meg erőfeszítéseiket azoknak az élelmiszer-minőségi, és -biztonsági előírások ismertetésére és elterjesztésére, amelyeket az uniós termékek tekintetében kell betartani;

63. hangsúlyozza, hogy e területen az európai finanszírozásnak nagy szerepe lehet; megítélése szerint a konvergencia államaiban a közösségi támogatás a minőség javítására irányuló programokban eléri a 75 %-ot, de ez az arány nem elegendő; felhívja a figyelmet arra, hogy a kistermelők számára a hitelfeltételek egyre szigorúbbak a világszintű pénzügyi válsággal összefüggésben, ami erősen korlátozni fogja e termelőknek a társfinanszírozásban való részvételi lehetőségeit;

64. úgy véli, hogy bátorítani kell a Farmer Market kísérleteket, amelyek a területről származó áruknak közvetlenül a mezőgazdasági vállalkozások által irányított, idényjellegű értékesítési pontjai, mert méltányos áron kínálnak minőségi termékeket, erősítik a termék és a terület közötti köteléket és minőség-tudatos döntésre ösztönzik a fogyasztókat; úgy véli, hogy a tagállamoknak elő kell mozdítaniuk olyan kereskedelmi terek kialakítását, ahol a termelők közvetlenül kínálják termékeiket a fogyasztóknak;

65. a helyi és a regionális feldolgozó és értékesítési kezdeményezések előmozdítása érdekében támogatja a helyi piacok promóciós programjait; úgy véli, hogy ezt például azok a termelői szervezetek is lebonyolíthatják, amelyek növelik a vidéki gazdaságokban előállított értékeket, valamint – azáltal, hogy mellőzik a hosszú szállítási útvonalakat – jó példát mutatnak az éghajlatváltozás elleni küzdelemben;

*

* *

66. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

2006. és 2007. évi bizottsági jelentések a versenypolitikáról

P6_TA(2009)0099

Az Európai Parlament 2009. március 10-i állásfoglalása a versenypolitikáról szóló 2006. és 2007. évi jelentésekről (2008/2243(INI))

(2010/C 87 E/10)

Az Európai Parlament,

— tekintettel a Bizottság 2006. évi versenypolitikáról szóló, 2007. június 25-i jelentésére (COM(2007)0358) és a 2007. évi versenypolitikáról szóló, 2008. június 16-i jelentésére (COM(2008)0368),

— tekintettel a Bizottság „Kevesebb és célzottabb állami támogatás: Ütemterv az állami támogatás 2005–2009 közötti reformjához” című, 2005. június 7-i állami támogatási cselekvési tervére (COM(2005)0107),

— tekintettel az állami támogatás 2005–2009 közötti reformjáról szóló, 2006. február 14-i állásfoglalására ⁽¹⁾,

⁽¹⁾ HL C 290. E, 2006.11.29., 97. o.